

Jan 14. 21

Posudek na rigorózní práci Jiřího Slavíka „Krucemburk a život koželužské rodiny Skřivanových - Binkových (1623 – 1948)“, FFUK 2010, 110 nenormovaných s. rkp + obrazová příloha

Cíl práce:

Cílem práce je vytvořit základní a zásadní biogramy významných krucemburských, velkomeziříčských, pražských, vídeňských koželužských rodů (Skřivanů, Binků, Jettelů) a v nejširších souvislostech vylíčit politický, hospodářský a kulturní vývoj regionů a doby.

Charakteristika práce:

Jedná se o vyčerpávající a dobře vystavěné dílo, vydatně založené na doposud nepoužitých a nepublikovaných pramenech osobní provenience, které se nacházejí v rodinné pozůstalosti uvedených rodin. Vhodným literárním pramenem se staly rovněž Kynčlový krucemburské črty, které jsou kriticky zkoumány a užívány. Centrální roli zde hrají zmíněné rodinné prameny, které jsou doplňovány vlastním archivním výzkumem a dobovou a sekundární odbornou literaturou.

Metoda zpracování:

Metodou zpracování je klasický rodinný biogram, respektive množina těchto biogramů, které jsou ovšem velice ožívovány použitím pramenů osobní povahy a neustále korigovány vlastním výzkumem. Tento soubor biogramů má sice svůj nepřekročitelný chronologický rámeček ale tím, že je ústrojně doplňován věčným hlediskem, nabývá nadregionálního a nadčasového charakteru a přináší zajímavé pohledy do životní každodennosti malých mšst Vysočiny. Práce i přes svoji jistou roztržitost vytváří až neuvěřitelně harmonický celek, který velice přesahuje stanovený biografický a regionální žánr.

Náměty do rozpravy, připomínky k vylepšení, respektive diskutabilní interpretační tvrzení

1. s. 14: Vizuální podoba udělených erbů je dohledatelná v Adelsarchivu vídeňského AVA
2. s. 45, 51 an: Práce občas trpí „bočními úlety“, tedy přílišným lineárním rozvětvením, kde jsou komentovány určitě zajímavé příběhy, postřehy, popřípadě souvislosti, které by bylo možno vynechat anebo vložit do poznámkového aparátu (jde například o „příběh“ žďárského opata zrušeného a vyhořelého kláštera).

3. s. 49 an: V některých pasážích práce lze vysledovat „přílišnou citátománii“, tedy doslovné citování pramene, i když by pro čtivost a soudržnost díla bylo účelnější tyto pasáže spíše interpretovat či zařadit do poznámkového aparátu. Zralá historická práce se vyznačuje především tříděním a vážením nashromážděného materiálu a především pak konceptualizačním úsilím, než-li hromaděním materiálu.
4. průběžně: na hesla z obecných naučných slovníků se neodkazuje.
5. Autor si všímá všech autorit městečka Krucemburk v 19. století a dohledává k nim všemožné prameny a informace, ale k využití zásadního pramene, totiž protokolů ze zasedání obecního zastupitelstva a obecního výboru (a při tom jeden představitel rodu Skřivanů byl starostou) se neodhodlal.
6. s. 95: A nakonec bych vytknul bych panu Slavíkovi z hlediska stylistiky a estetického působení práce užívání „falešného či kýčovitého patosu“, který nejlépe charakterizuje věta: „A v roce 1838 Skřivan odchází, stejně jako Karel Havlíček, z rodných východních Čech do Prahy.“ Tento patos s trochu cimrmanovským nádechem se snaží povýšit uvedeného jedince do „vyšší“ společnosti národních hrdinů, aniž by mezi nimi byla jakákoliv reálná či duchovní vazba.

K výrazným kladům práce patří:

1. Zahnutí širších okolností a světodějných událostí do vlastních biogramů.
2. Korigování výpovědi pramenů rodinné provenience vlastním archivním a odborným výzkumem.
3. Rodinné a profesní vztahy uvnitř rozvětvených rodin nejsou líčeny jenom idylicky.
4. Navazování na úžasnou rodinnou kronikářskou a písmáckou kulturu.

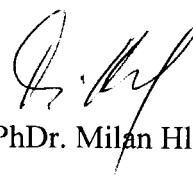
Závěrečné shrnutí:

Práci doporučuji k obhajobě pro její nespornou odbornou kvalitu, zvláště pak proto, že:

- pramenná základna k zvládnutí náročného tématu je dostatečná a byla nápaditě a přiměřeně vytěžena;
- nakládání s prameny je při samotné textaci velice uvážlivé a účelné
- základní rozvržení díla je přehledné a nápadité;
- získané poznatky dovede diplomant zevšeobecnit a zařadit je do kontextu dobového vojensko politického, každodenního a rituálně mentálního rámce;
- a při tom se nevyhýbá analýze otázek národnostně psychologické povahy a dochází k odpovědím, které nepodléhají žádné ideologii.

- stylistická a jazyková úroveň práce je výborná.

V Praze 6. 11. 2010

Prof. PhDr. Milan Hlavačka, CSc.